

CANCELARIA DE STAT A REPUBLICII MOLDOVA

Nr. 31-06-7109

Chișinău

18 octombrie 2019

Biroul Permanent al Parlamentului

În temeiul art.73 din Constituția Republicii Moldova, se prezintă spre examinare proiectul de lege pentru modificarea Legii nr.947/1996 cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.474 /2019.

Responsabil de prezentarea în Parlament a proiectului de lege este Ministerul Justiției.

Anexe:

1. Hotărârea Guvernului privind aprobarea proiectului de lege (în limba română – 1 filă);
2. Proiectul de lege (în limba română – 3 file);
3. Nota informativă la proiectul de lege (5 file);
4. Avizele recepționate în cadrul avizării și consultărilor publice (10 file);
5. Sinteza obiecțiilor și propunerilor (6 file).

Secretar general adjunct al Guvernului **Roman CAZAN**

Ex.: E.Grosu
Tel.: 250-274

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA		
D.D.P. Nr. <u>235</u>		
" <u>18</u> "	<u>10</u>	<u>2019</u>
Ora		

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÎRE nr.474

din 18 octombrie 2019

Chișinău

**Privind aprobarea proiectului de lege pentru modificarea
Legii nr. 947/1996 cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii**

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Parlamentului spre examinare proiectul de lege pentru modificarea Legii nr. 947/1996 cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii.

Prim-ministru

MAIA SANDU

Contrasemnează:

Ministrul justiției

Olesea Stamate

Ministrul finanțelor

Natalia Gavrilița

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA**LEGE****pentru modificarea Legii nr. 947/1996
cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii**

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. I. – Legea nr. 947/1996 cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr. 15-17, art. 65), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. Articolul 3:

la alineatul (1), cifrele „12” se substituie cu cifrele „14”;

alineatul (3) va avea următorul cuprins:

„(3) Trei membri ai Consiliului Superior al Magistraturii din rîndul profesorilor de drept titulari sînt numiți de Parlament, cu votul majorității deputaților aleși, în baza propunerilor Comisiei speciale pentru desemnarea candidaților în Consiliul Superior al Magistraturii, creată de Biroul Permanent al Parlamentului. Comisia specială organizează un concurs public pînă la expirarea mandatului membrilor desemnați sau în decurs de 30 de zile de la vacanța funcției. Concursul public include cel puțin analiza dosarelor și audierea candidaților. Comisia specială întocmește avize argumentate referitoare la fiecare candidat selectat și propune Plenului Parlamentului numirea acestora.”;

se completează cu alineatul (3¹) cu următorul cuprins:

„(3¹) Doi membri ai Consiliului Superior al Magistraturii din rîndul profesorilor de drept titulari sînt numiți de Ministerul Justiției, selectați în mod deschis și transparent în urma unui concurs public.”;

alineatul (4) va avea următorul cuprins:

„(4) Șase membri din rîndul judecătorilor sînt aleși în Consiliul Superior al Magistraturii prin vot secret de către Adunarea Generală a Judecătorilor, după cum urmează: trei din judecătorii, doi din curțile de apel și unul din Curtea Supremă de Justiție. Se consideră aleși membri ai Consiliului Superior al Magistraturii candidații care au acumulat cel mai mare număr de voturi. Următorii judecători de pe listele candidaților din partea Curții Supreme de Justiție, din partea curților de apel și din partea judecătoriiilor care au acumulat cel mai mare număr de voturi suplinesc funcțiile vacante în ordine descrescătoare după numărul de voturi acumulat.”;

se completează cu alineatul (4¹) cu următorul cuprins:

„(4¹) Consiliul Superior al Magistraturii anunță, cu cel puțin 60 de zile înainte, data desfășurării Adunării Generale a Judecătorilor la care urmează a fi aleși membrii acestuia, dar nu mai tîrziu de 30 de zile de la expirarea mandatului de membru al Consiliului Superior al Magistraturii. Candidații la funcția de

membru al Consiliului Superior al Magistraturii vor depune dosarul de participare cu cel puțin 30 de zile pînă la Adunarea Generală a Judecătorilor. Candidaturile sînt înaintate doar în nume propriu. Lista candidaților și dosarele depuse de aceștia se publică pe pagina web a Consiliului Superior al Magistraturii în ziua următoare expirării termenului-limită pentru depunerea dosarelor. Candidații la funcția de membru al Consiliului Superior al Magistraturii au dreptul să desfășoare în rîndul judecătorilor campanie de promovare a lor.”

2. La articolul 4, alineatul (4) se completează cu litera g) cu următorul cuprins:

„g) dispune suspendarea din funcție a președintelui, vicepreședintelui instanței de judecată, în cazul bănuielii rezonabile privind comiterea infracțiunilor prevăzute la art. 324-326 din Codul penal, pînă la verificarea circumstanțelor de către inspecția judiciară și finalizarea procedurii de verificare.”

3. La articolul 8¹:

alineatul (6) se completează cu cuvintele „și pe pagina web oficială a Consiliului Superior al Magistraturii”;

se completează cu alineatul (8) cu următorul cuprins:

„(8) Elaborarea actelor normative ale Consiliului Superior al Magistraturii este efectuată cu respectarea prevederilor legislației privind transparența în procesul decizional.”

4. La articolul 9 alineatul (1), după textul „4 ani” se introduce textul „, care se prelungește pînă la alegerea noilor membri”.

5. La articolul 12, alineatul (1) se completează cu litera d¹) cu următorul cuprins:

„d¹) promovare în funcția de judecător la o instanță superioară sau transferare într-o instanță judecătorească ierarhic inferioară a judecătorului ales în calitate de membru al Consiliului Superior al Magistraturii.”

6. La articolul 15 alineatul (2), cuvîntul „lui” se substituie cu cuvintele „în funcție care pot exercita efectiv atribuțiile lor”.

7. La articolul 24:

alineatul (2) va avea următorul cuprins:

„(2) În cazul în care Consiliul Superior al Magistraturii își exercită atribuțiile prevăzute la art. 22 alin. (4) sau examinează chestiunea în ședință închisă, votarea se efectuează doar în prezența membrilor Consiliului Superior al Magistraturii și a membrilor secretariatului acestuia.”;

la alineatul (3), textul „, în urma deliberării,” se exclude;

la alineatul (5), cuvintele „la deliberare” se substituie cu cuvintele „la adoptarea hotărîrii”.

8. Articolul 25:
la alineatul (1):
cuvintele „Curtea Supremă de Justiție” se substituie cu cuvintele „Curtea de apel Chișinău”, iar textul „15 zile” se substituie cu textul „30 zile”;
devine alineat unic;
alineatele (2) și (3) se abrogă.

Art. II. – (1) Alegerea noilor membri ai Consiliului Superior al Magistraturii din rândul judecătorilor se desfășoară în conformitate cu dispozițiile prezentei legi, indiferent de momentul anunțării Adunării Generale a Judecătorilor.

(2) Prezenta lege intră în vigoare la data publicării.

Președintele Parlamentului

NOTA INFORMATIVĂ
la proiectului de Lege pentru modificarea Legii 947/1996 cu privire la
Consiliul Superior al Magistraturii

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului

Proiectul Hotărîrii Guvernului privind aprobarea proiectului de Lege pentru modificarea Legii cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii nr. 947/1996 a fost elaborat de către Ministerul Justiției.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite

Prezentul proiect a fost elaborat în vederea asigurării unui echilibru proporțional de reprezentare în Consiliul Superior al Magistraturii a judecătorilor din toate nivelele instanțelor judecătorești.

În acest sens, proiectul se bazează pe principiile stabilite în Carta europeană cu privire la statutul judecătorului, în special principiul nr. 1.3. care stabilește că *„Pentru orice decizie referitoare la selecția, la recrutarea, la desemnarea, la evoluarea carierei sau la încetarea funcțiilor unui judecător, statutul prevede intervenția unei instanțe independente față de puterea executivă și de cea legislativă, constituită cel puțin pe jumătate din judecători aleși de Adunarea Generală conform unor modalități care garantează cea mai largă reprezentare a acestora.”*. Aceeași Cartă descrie principiile și expune motivele acestora, iar la descrierea principiului 1.3. se menționează că *„... fără a impune un mod de scrutin particular, Carta afirmă că modalitățile de alegere a reprezentanților judecătorilor în aceasta instanță trebuie să asigure cea mai largă reprezentare a acestora.”*

Actualmente, din componența Consiliului Superior al Magistraturii fac parte câte 2 judecători din fiecare nivel de instanțe. Proiectul actului normativ urmează să prevadă mecanismul de alegere a membrilor Consiliului Superior al Magistraturii de către Adunarea Generală a Judecătorilor pornind de la necesitatea unei reprezentări proporționale ale judecătorilor care într-un număr predominant activează în prima instanță și într-un număr considerabil mai mic în instanțele ierarhic superioare.

Pentru abordările respective au fost luate în considerare raționamentele statuate în Avizul nr. 10(2007) al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni (CCJE) unde la pct. 27. se menționează că: *„Fără a impune un fel de scrutin deosebit, CCJE consideră că judecătorii care statuează la Consiliul de Justiție trebuie să fie aleși de egali lor urmând modalitățile care garantează reprezentarea cea mai amplă a sistemului judiciar la toate nivelurile”*.

Pornind de la aceste premise proiectul are drept scop asigurarea proporționalității echitabile de reprezentare a judecătorilor de la toate nivelele instanțelor judecătorești în cadrul Consiliului Superior al Magistraturii și *„garantează reprezentarea cea mai amplă a sistemului judiciar la toate nivelurile”*.

În altă ordine de idei subliniem că în domeniul carierei profesionale ale judecătorilor, membrii „*ex-officio*” al Consiliului Superior al Magistraturii nu participă la adoptarea hotărârilor. Din aceste considerente, la adoptarea hotărârilor privind cariera judecătorilor numărul membrilor Consiliului Superior al Magistraturii se micșorează și apar situații când nu se întrunește cvorumul, iar pentru a nu crea astfel de incidente se impune majorarea numărului membrilor cu încă doi membri din rîndul profesorilor de drept titulari.

Subsidiar reiterăm că, Ministerul Justiției ca promotor a promovării politicii în domeniul organizării sistemului judecătoresc, a elaborat un proiect de lege privind modificarea Constituției în partea ce ține de excluderea membrilor din oficiu în CSM, și în paralel cu prezentul proiect le promovează. Prin urmare, prevederile prezentului proiect de suplinire numerică a membrilor CSM vin a fi în concordanță cu prevederile proiectului de modificare a Constituției pentru a asigura o abordare integrată și unică în reglementarea acestui subiect.

3. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Modificarea articolului 3.

Prin intermediul proiectului dat se propune suplinirea Consiliului Superior al Magistraturii cu încă 2 membri din rîndul profesorilor de drept titulari, ce urmează a fi aleși de către Ministerul Justiției din rîndul profesorilor de drept titulari prin concurs public.

Astfel, proiectul propune o extindere a numărului de membri ai CSM de la 12 la 14, avînd în vedere că în domeniul carierei profesionale ale judecătorilor membrii „*ex-officio*” al CSM participă la adoptarea hotărârilor fără drept de vot (art. 19 alin. (1) din Legea nr. 947/1996). Suplinirea membrilor se impune situației de a nu crea incidente la întrunirea cvorumului pentru examinarea unor chestiuni privind cariera judecătorilor.

Totodată, proiectul redă alineatul (4) într-o nouă redacție, avînd în vedere necesitatea unei reprezentări proporționale ale judecătorilor care într-un număr predominant activează în prima instanță și într-un număr considerabil mai mic în instanțele ierarhic superioare. Astfel, proiectul inserează ca de către Adunarea Generală a Judecătorilor să fie selectați membrii CSM-ului din rîndul judecătorilor după cum urmează:

- 3 membri din rîndul judecătorilor ce activează la nivelul de primă instanță, avînd în vedere că aceștia reprezintă un număr predominant în comparație cu numărul total din judecători;
- 2 membri din rîndul judecătorilor ce activează la nivelul instanței de apel (numărul acestora nu se schimbă);
- 1 membru din rîndul judecătorilor Curții Supreme de Justiție, ținînd cont de faptul că numărul acestora este unul mult mai mic.

În același timp se reglementează o procedură perfecționată de selectare de către Adunarea Generală a Judecătorilor a membrilor Consiliului Superior al Magistraturii din rîndul judecătorilor, precum și modul de publicare a listei candidaților și dosarele depuse de aceștia.

O noutate în proiectul de act normative vine reglementarea chestiunii ce ține de campania de promovare în rândul judecătorilor a candidaților la membru în CSM. În acest sens se va crea premisa legală prin care candidații pentru membrii CSM vor putea desfășura acțiuni în vederea realizării sarcinilor de promovare a candidaturii sale în CSM.

Modificarea art. 4.

Aplicarea măsurii provizorii de suspendare din funcție a președintelui, vicepreședintelui instanței de judecată, în cazul bănuielii rezonabile privind comiterea infracțiunilor prevăzute la art. art. 324-326 din Codul penal, pînă la verificarea circumstanțelor de către Inspekția judiciară și finalizarea procedurii de verificare, se justifică prin necesitatea neadmiterii unor posibile influențe necorespunzătoare din partea funcției administrative a instanței de judecată.

Totodată, această măsură este extrem de necesară ținînd cont de specificul funcției de președinte, vicepreședinte instanței de judecată, care exercită funcțiile de demnitate publică, bazată pe principiile legalității, transparenței, exemplului personal și responsabilității. Or, menținerea în funcții de conducere a unor persoane asupra cărora planează dubii privind corectitudinii exercitării atribuțiilor de serviciu, ar constitui o sfidare a statului de drept.

Menținerea unor persoane asupra cărora există dubii rezonabile că ar comite trafic de influență ar periclita imaginea justiției și întregului sistem judecătoresc.

Modificarea articolului 8¹.

Deși Regulamentele aprobate de CSM și anunțurile privind lansarea concursurilor pentru suplinirea funcțiilor de judecător se publică atît în Monitorul Oficial cît și pe pagina web oficială a CSM, în art. respectiv nu este specificat publicarea acestora pe pagina web a CSM-ului.

Plus la toate, elaborarea actelor normative presupune respectarea legislației privind transparența în procesul decizional. La rîndul său, CSM-ul elaborează acte normative și urmează să respecte și să asigure transparența în procesul decizional. Din aceste considerente, se impune completarea articolului cu alineatul în cauză.

Modificarea articolului 9.

Intervenția la articolul în cauză se datorează faptului că în perioada dintre expirarea termenului mandatului membrilor CSM și alegerea noilor membri de către Adunarea Generală a Judecătorilor este unul îndelungat, iar în procesul de administrare judecătorească nu pot fi luate anumite decizii ce nu suferă amînare din cauza expirării mandatului membrilor CSM în exercițiu. În această ordine de idei proiectul reglementează ipoteza că mandatul membrului CSM este de 4 ani, dar, care se prelungește pînă la alegerea noilor membri.

Modificarea articolului 12.

Dispozițiile art. 12 din Legea nr. 947/1996 instituie temeiurile de încetare a mandatului de membru al Consiliului Superior al Magistraturii. Avînd în vedere că, fiecare membru al CSM exercită un mandat „reprezentativ” (calitate de judecător

la o instanță judecătorească de anumit nivel), se propune un temei distinct de încetare *ope legis* a calității de membru al CSM ca urmare a survenirii unor schimbări în cariera judecătorului respectiv, promovare sau transferare la o instanță judecătorească inferioară de alt nivel decât aceea de la care a fost ales la Adunarea Generală a Judecătorilor. Prin această modificare se va asigura respectarea principiului stabilit mai sus în partea ce ține de proporționalitatea membrilor CSM aleși din rîndul judecătorilor, adică: 3 din primă instanță, 2 din instanțele de apel și 1 de la Curtea Supremă de Justiție.

Modificarea articolului 15.

În cuprinsul articolului se propune o modificare a cvorumului în dependență nu de numărul total al membrilor CSM, ci raportat la numărul de membri ai Consiliului care efectiv își pot exercita atribuțiile lor. Modificare dată are drept scop excluderea unor ipoteze în care activitatea Consiliului ar fi paralizată ca urmare a survenirii unor situații obiective a imposibilității de participare a unor membri (detașarea într-o altă funcție care este incompatibilă, suspendarea din funcție, survenirea interimatului funcției etc.).

Modificarea articolului 24.

La articolul dat se reglementează procedura de adoptare a hotărîrilor CSM. Cu toate că la art. 24 alin. (1) este inserată regula de adoptare a hotărîrilor, alin. (3) din același articol, exonerează procesul deschis de adoptare a hotărîrii CSM. De aceea, este imperios și necesar ca procesul decizional în ședințele CSM, altele decât cele închise, să fie transparente. În așa mod, proiectul urmărește ridicarea nivelului încrederii societății în organul de autoadministrare judecătorească.

Mai mult, alin. (2) a fost dat într-o nouă redacție pentru a păstra același raționament, dar pentru a preciza că în cadrul examinării chestiunilor disciplinare sau ședințelor închise, la procesul de votare sunt prezenți și membrii secretariatului CSM.

Același deziderat a fost păstrat și la alin. (5) pentru a nu crea impresia că în cadrul ședințelor CSM, membrii acestora deliberează în sensul unui proces de judecată, dar urmează să voteze toate întrebările puse în agendă.

Modificarea articolului 25.

Modalitatea de contestarea a hotărîrilor CSM este prevăzută la alin. (1) din art. 25. Însă, conform dispozițiilor art. 191 alin. (3) din Codul administrativ „*Curtea de apel Chișinău soluționează în primă instanță acțiunile în contencios administrativ împotriva hotărîrilor Consiliului Superior al Magistraturii, ...*”. De aceea proiectul vine să unifice dispozițiile în partea ce ține de termenul și procedurile de contestare.

În partea ce ține de abrogarea alin. (2) și (3) din același articol, este cert faptul că normele procesuale ce reglementează modalitatea de formare a completelor, precum și tipurile hotărîrilor emise pe marginea contestațiilor sunt prevăzute în normele Codului administrativ (art. 193 și art. 215). Astfel, locul acestora nu trebuie să se regăsească în dispozițiile respectivei legi.

4. Fundamentarea economico-financiară

Implementarea prevederilor proiectului necesită cheltuieli financiare din bugetul de stat pentru remunerarea noilor membri ai Consiliului Superior al Magistraturii.

Reieșind din raționamentele Curții Constituționale care au stat la baza emiterii Hotărîrii nr. 21 din 3 octombrie 2019 *pentru controlul constituționalității unor prevederi din Legea nr. 270 din 23 noiembrie 2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar (remunerarea membrilor Consiliului Superior al Magistraturii aleși din rândul profesorilor titulari de drept)*, aproximăm că salariul lunar al unui membru al Consiliului Superior al Magistraturii ales din rândul profesorilor titulari de drept va fi de **15290 de lei** (calculat în baza Legii nr. 270/2018).

Ținînd cont de faptul că în cadrul Consiliului Superior al Magistraturii urmează a fi numiți încă 2 membri din rîndul profesorilor titulari de drept, din contul bugetului de stat vor fi necesare anual mijloace financiare în sumă de: 15290×2 (membri) $\times 12$ (luni) = **366960 de lei**.

5. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

Proiectul Hotărîrii Guvernului privind aprobarea proiectului de Lege pentru modificarea Legii cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii nr. 947/1996 nu necesită elaborarea sau modificarea altor acte normative.

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului

În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, proiectul a fost plasat pe pagina web oficială a Ministerului Justiției www.justice.gov.md, compartimentul *Transparența decizională*, directoriul *Proiecte de acte normative remise spre coordonare*.

Totodată, prin intermediul scrisorii Cancelariei de Stat cu nr. 18-23-6905 din 10 octombrie 2019, proiectul a fost remis spre avizare în adresa Ministerului Finanțelor, Consiliului Superior al Magistraturii, Curții Supreme de Justiție, Curților de apel, Agenției de Administrare a Instanțelor Judecătorești, Uniunii Avocaților din Moldova, Centrului de Resurse Juridice din Moldova, Institutului de Reforme Penale din Moldova și A. O. „Centrul de Drept al Avocaților”.

În termenul acordat a fost recepționat avizele de la Agenția de Administrare a Instanțelor Judecătorești, Consiliul Superior al Magistraturii, Curtea de apel Chișinău și Curtea de apel Comrat. Obiecțiile și propunerile asupra proiectului au fost incluse în sinteza obiecțiilor și propunerilor.

7. Constatările expertizei anticorupție

În termenul prevăzut pentru realizarea expertizei anticorupție, Centrul Național Anticorupție nu a efectuat și nu a remis în adresa autorului raportul de expertiză corespunzător.

Ministru

Olesia STAMATE